

ת"פ 4901/06/20 - מדינת ישראל נגד ישראל לנקרי

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 4901-06-20 מדינת ישראל נ' לנקרי

בפני כב' השופט יוסי טורס, סגן הנשיאה

המאשימה

בעניין: מדינת ישראל
נגד

הנאשם

ישראל לנקרי

גזר דין

כתב האישום וההליכים

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירה של איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין), ובעבירה של העלבת עובד ציבור, לפי סעיף 288 לחוק העונשין. בכתב האישום מתואר אירוע מיום 2.5.20, במסגרתו הזמין הנאשם אמבולנס לאחר שלא חש בטוב. במהלך הנסיעה באמבולנס התבקש הנאשם על ידי הפרמדיק לחבוש את מסכת הפנים (מסכת "קורונה") כראוי, אך הוא סרב, החל לצעוק ולקלל את הפרמדיק, תלש את כבלי המוניטור מגופו והניף את מכשיר המוניטור בצורה מאיימת לעבר המתלונן. האמבולנס עצר והנאשם התבקש לרדת ממנו, אז ירק לעבר הפרמדיק מספר פעמים ופגע בחולצתו.

2. הודאת הנאשם באה במסגרת הסדר טיעון לפיו כתב האישום תוקן וזאת ללא הסכמה עונשית.

חוות דעת פסיכיאטרית

3. לצורך שלמות התמונה יצוין כי טרם המענה לאישום ביקשה ההגנה להפנות את הנאשם לקבלת חוות דעת פסיכיאטרית. מטעמים של צנעת הפרט לא אפרט בהרחבה את שנכתב בחוות הדעת, ובתמצית יאמר כי הנאשם מוכר למערכת הפסיכיאטרית מבדיקות קודמות ואשפוזים, בין היתר במסגרת הליכים משפטיים קודמים שנוהלו נגדו. בעבר אובחן הנאשם עם הפרעת אישיות מעורבת, הפרעה פוסט טראומתית לאחר מות אביו והתמכרות מאסיבית לסמים ואלכוהול. עורכת חוות הדעת התרשמה מבעיית אמינות וציינה שלא קיימת עדות למצב פסיכוי או הפרעה אפקטיבית מאג'ורית וההערכה הייתה שמדובר בהפרעת אישיות מעורבת המשלבת קווים אימפולסיביים ואנטיסוציאליים עם התמכרות לסמים, וכי אין מדובר במחלה נפשית. סיכומו של דבר נמצא הנאשם כשיר לעמוד לדין והומלץ על גמילה מסמים.

תסקירי שירות המבחן

4. שירות המבחן הגיש ארבעה תסקירים בעניינו של הנאשם שהתפרשו על פני למעלה משנה. גם בנושא זה, מטעמים של צנעת הפרט, לא אפרט יתר על המידה את הדברים (ראו: ע"א 6356/20 פלוני נ' מדינת ישראל (21.10.2021)) ובתמצית ייאמר שהנאשם רווק כבן 34, מתגורר בבית אמו עם בת זוגו בשנים האחרונות, אינו עובד למחייתו ומתקיים מקצבת הבטחת הכנסה. בגיל צעיר החל הנאשם להשתמש בסמים ונסיבות חייו המשפחתיות והאישיות אינן קלות. כן ריצה בעבר מספר מאסרים בכליאה, אושפז במחלקות פסיכיאטריות ונעשה ניסיון גמילה באשפוזית שלא צלח. שירות המבחן התרשם שהנאשם זקוק לטיפול אינטנסיבי ומעמיק במסגרת קהילה טיפולית סגורה המתאימה לצרכיו ולמצבו הנפשי והוא הופנה לאשפוזית בבאר שבע. בתחילה התקבל דיווח שהנאשם משתלב בטיפול קבוצתי ועושה מאמצעים להתמודד עם קשייו, אך בהמשך הורחק מהמסגרת בשל היעדר שיתוף פעולה ואיום על איש צוות. שירות המבחן עשה ניסיונות רבים לאתר מסגרת סגורה חלופית התואמת את צרכיו של הנאשם ומגבלותיו (בשל תחלואה כפולה) אך לא נמצאה מסגרת כזו. שירות המבחן ציין בעניין זה שמסגרת טיפולית "רגילה" בקהילה לא תתאים לנתוניו של הנאשם. ההתרשמות הכוללת הייתה כי הנאשם אומנם מבטא רצון לערוך שינוי בחייו וזקוק לטיפול מעמיק וממושך במסגרת סגורה ולמעקב פסיכיאטרי, אך מתקשה בהתמודדות מול גורמי סמכות ומביע מוטיבציה מילולית בלבד. בשורה התחתונה לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית.

טיעוני הצדדים לעונש וראיותיהם

5. ההגנה העידה את אביו החורג של הנאשם שהציג עצמו כ"אפוטרופוס" של המשפחה. העד תאר את מצבה הקשה של המשפחה, ציין כי מזה כשנה הנאשם נמצא אצלו וכי הוא מסייע בשיקומו. כן הוגשו מסמכים רפואיים.

6. ב"כ המאשימה הדגישה את חומרת העבירות ואת העובדה שהאיומים הופנו כלפי פרמדיק רפואי שנקרא לסייע לנאשם. המאשימה טענה כי הערכים המוגנים שנפגעו הם הזכות לכבוד ולשלום הגוף של המתלונן וכן הצורך בהגנה על יכולתו לבצע את תפקידו כראוי. המאשימה הפנתה לפסיקה ונטען כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 חודשי מאסר בפועל ועד 18 חודשי מאסר בפועל. ביחס לעונש שיש להטיל על הנאשם נטען שמדובר בנאשם בעל עבר פלילי מכביד שאף ריצה מאסרים מאחורי סורג ובריח ולחובתו מאסר מותנה בר הפעלה. ביחס לתסקירי שירות המבחן נטען שהתמונה הכללית היא של מסוכנות וחוסר שיתוף פעולה. לפיכך ביקשה המאשימה להטיל על הנאשם מאסר בפועל למשך 12 חודשים, לצד הפעלת המאסר המותנה במצטרב וכן מאסר מותנה, קנס ופיצוי.

7. ההגנה ציינה שכתב האישום תוקן וכי הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה וקיבל אחריות למעשיו. הוגשו מסמכים רפואיים ונטען כי הנאשם סובל ממצב נפשי מורכב, מטופל פסיכיאטרית, מוכר כנכה בביטוח הלאומי ונקבעו לו 65% אי כושר בשל מצבו. ב"כ הנאשם טען שלא מדובר באירוע מתוכנן אלא בהבעת מצוקה כתוצאה ממצב בריאותי ונפשי קשה. כן צוין שלא מדובר באיום ברף גבוה של חומרה. נטען כי בנסיבות העניין מתחם העונש נע בין מאסר מותנה ועד מספר חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. ההגנה עתרה להארכת המאסר המותנה וטענה שעל אף היעדר הליך טיפולי, ניתן להביא בחשבון שיקולי שיקום בשל מצבו הבריאותי והנפשי של הנאשם ובכל מקרה לא ראוי להורות על מאסרו רק בשל כך שהוא אינו יכול לבצע עבודת שירות בשל מצבו הרפואי.

8. הנאשם בדברו האחרון ציין שברצונו לשקם את חייו ולקבל טיפול התואם את צרכיו.

דין והכרעה

קביעת מתחם הענישה

9. **ביחס לערכים המוגנים שנפגעו** הרי שהדברים ברורים ומדובר בפגיעה בשלוות הנפש, בביטחון ובאוטונומיה של הפרט. במקרה זה מושא האיום היה פרמדיק מד"א שהגיש עזרה לנאשם תוך כדי נסיעה באמבולנס, ומשכך נפגע ערך מוגן נוסף והוא יכולתם של הצוותים הרפואיים לספק שירות חיוני לציבור, דבר הפוגע בעקיפין בציבור כולו. בעניין זה נקבע כי "מעשי אלימות או איומים המופנים כלפי אנשי צוות רפואי הניצבים על משמרתם אינם פוגעים "רק" בקורבן העבירה מושא התקיפה או האיומים, כי אם בשלומם של החולים כולם" (ע"פ 7220/19 **זגורי נ' מדינת ישראל** (6.2.2020); להלן - **עניין זגורי**).

10. **נסיבות הקשורות לביצוע העבירות:** דומה שאין חולק שמדובר בהתפרצות ספונטנית וכי אין מדובר בעבירה מתוכננת. כמו כן דומה שעל בסיס הנתונים שהובאו בתסקירי שירות המבחן וחוות הדעת הפסיכיאטרית ניתן להניח ברמת הוודאות הנדרשת שההתפרצות נבעה במידה ניכרת ממצבו הנפשי של הנאשם וממבנה אישיותו. בעניין זה אציין כי מדברים שמסר הנאשם לשירות המבחן עולה שבתקופה הרלוונטית נהג להזמין אמבולנס מידי יום בשל כאבים והוא צבר בשל כך חוב בסך 60,000 ₪. דומה שנכון להביא בחשבון גם נתון זה לצורך בחינת מצבו הנפשי אותה עת. אכן, הנאשם נושא באחריות פלילית למעשיו, אך דעתי היא שיש לראות במצבו הנפשי כנתון רלוונטי לצורך קביעת המתחם (סעיף 40ט(6)+(7) לחוק העונשין; רע"פ 6640/14 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (13.1.2014); ע"פ 1727/14 **מימון נ' מדינת ישראל** (6.1.2015); ע"פ 1865/14 **יצחק רוזנצוויג נ' מדינת ישראל** (4.1.2016)). עם זאת, אין להקל ראש בחומרת המעשה והעובדה כי האיום היה באמצעות הנפת חפץ כבד לעבר המתלונן מלמדת על פוטנציאל נזק ממשי שלמרבה המזל לא התממש. כן אציין שהיריקה לעברו של הפרמדיק מהוה אקט של השפלה וביזוי. היריקה לא פגעה בפרמדיק עצמו אלא בחולצתו.

11. מדיניות הענישה בעבירות כלפי צוותים רפואיים מחמירה ולא אחד נפסק שיש להוקיע תופעה פסולה זו על דרך הטלת עונשים מחמירים. ראו, בשינויים המחויבים:

"אין להשלים עם מצב בו אנשי צוות רפואי, האמונים על צרכיו החיוניים של הציבור, יחושו כי הם מאוימים או ימצאו עצמם מוכים ומותקפים על-ידי מטופל או בני משפחתו בעת שהם עושים את מלאכתם נאמנה (ראו והשוו: ע"פ 6123/05 חתוכה נ' מדינת ישראל, פסקה 3 (25.12.2005); ע"פ 3877/12 אבו גוש נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (9.1.2013))....מעשים אלה מחייבים, אפוא, ענישה מחמירה - אשר תבטא גמול ראוי בגין הפגיעות האמורות, וכן תשמש אמצעי להרתעת הרבים מפני ביצועם. זאת, בייחוד על רקע המציאות בימינו, בה נוכחים אנו לצערנו כי איומים על רופאים ואחיות ואף תקיפתם של אנשי צוות רפואי - הינם חזון נפרץ" (עניין **זגורי**).

ובאותו מקרה ציין השופט מזוז את הדברים הבאים:

"תקיפה ופגיעה ברופאים ואנשי צוות רפואי, העושים לילות כימים להצלת חיי אדם ולטיפול מסור בחולים ובפצועים, היא מעשה בזוי וראוי לכל גנאי, ועל בתי המשפט לשלוח מסר חד-משמעי לענין זה על ידי ענישה ממשית ומרתיעה, לשם מיגור תופעה קשה זו, שלמרבה הצער הפכה למציאות רווחת במקומנו".

12. **מדיניות הענישה** במקרים דומים נעה על פני משרעת רחבה וזאת בין ענישה שיקומית או צופה פני עתיד, לבין עונשי מאסר לריצוי בפועל לתקופות שונות, והכל בהתאם לנסיבות העושה והמעשה. בעניין זה אפנה לפסקי הדין הבאים: עפ"ג 52529-07-18 **זוהר נ' פרקליטות מחוז מרכז** (7.2.2019), בו נדחה (בהסכמה) ערעורו של נאשם שהורשע בעבירת איומים כלפי רופא בחדר מיון שהתבטאה בהנפת אגרוף ונידון ל-45 ימי מאסר בפועל. הנאשם ריצה בעבר מאסרים בכליאה, טופל במסגרת בריאות הנפש ובשל סירובו מצבו הנפשי לא בורר עד תום. בית משפט השלום קבע מתחם הנע בין מאסר מותנה בשילוב של"צ וענישה כלכלית ועד מספר חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות; עפ"ג 23956-10-18 **עמר נ' מדינת ישראל** (21.5.2019), בו נדחה ערעור נאשם שהורשע בעבירת איומים כלפי רופאה וזאת על רקע סירובה לספקלו מרשם רפואי. הנאשם היה בעל עבר פלילי מכביד ומאסר מותנה בר הפעלה, והוא נידון ל-3 חודשי מאסר בפועל וכן הפעלת המאסר המותנה כך שסה"כ הוטלו עליו 4 חודשי מאסר בפועל; ע"פ 62176-12-20 **כהן נ' מדינת ישראל** (29.6.2021), בו התקבל ערעורו של נאשם שהורשע בשתי עבירות איומים, האחת כלפי אח במחלקה פסיכיאטרית והשנייה כלפי שוטרים שהגיעו לעכבו לחקירה בשל איום זה. בית משפט השלום גזר על הנאשם 8 חודשי מאסר בפועל והפעיל מאסר מותנה, כך שסה"כ הוטלו עליו 12 חודשי מאסר בפועל. ערעורו התקבל ונקבע (בהסכמה) שהוכחה קרבה לסייג לאחריות פלילית ועונשו הוקל ל-8 חודשי מאסר בעבודות שירות; ת"פ 20004-11-17 **מדינת ישראל נ' חדר** (13.5.2020), בו הורשע נאשם באיומים כלפי מאבטח ונידון לשלושה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות וכן הופעל מאסר מותנה בחופף; ת"פ 10141-03-21 **מדינת ישראל נ' זועבי** (3.5.2021), בו הורשע נאשם בעבירת איומים כלפי עורכת דין אשר טיפלה בעניינו שלא לשביעות רצונו. הנאשם נידון לחודשיים מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות; ת"פ 49907-07-18 **מדינת ישראל נ' יחזקיאס** (21.1.2020), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירת איומים כלפי רופא בשיחת טלפון שקיים עם אחת מעובדות המרפאה. הנאשם נידון לחודש מאסר בפועל (בניכוי ימי מעצרו כך שבפועל סיים לשאת בעונשו), מאסר מותנה, צו מבחן ופיצוי.

13. לאור כל זאת, אני בדעה כי מתחם העונש ההולם את העבירה בנסיבותיו של מקרה זה נע בין מאסר מותנה ועד 8 חודשי מאסר בפועל.

קביעת עונשו של הנאשם

14. עניינו של הנאשם אינו קל להכרעה. מדובר במי שעברו הפלילי מכביד. הוא ריצה מאסרים בפועל ותלוי ועומד נגדו מאסר מותנה בר הפעלה. שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו ובנתונים אלו, הנטייה היא להעדיף את עקרון ההלימה ולהורות על עונש מאסר בפועל, אגב הפעלת המאסר המותנה.

15. עם זאת, אין להתעלם מנתוניו האישיים של הנאשם הסובל ממצבו נפשי מורכב, מנסיבות חיים קשות ומהתמכרות ארוכת שנים לסמים. הנאשם צעיר יחסית (כבן 35). מאז ביצוע העבירות חלפו כשנתיים בהן לא נפתחו כנגדו תיקים חדשים. הוא מגלה רצון משמעותי לשינוי והתרשמותי כי "התעייף" מאורח חיים עברייני. מזה שנים רבות הוא צורך סמים ומתמודד עם מצב נפשי רעוע שאף הצריך אשפוזים במחלקה פסיכיאטרית. מצבו הבריאותי אינו תקין והוא סובל מכאבים כרוניים. שירות המבחן ערך ניסיון לשלבו בהליך טיפולי ויש להצר על כך שהוא לא הצליח להתמיד בהליך הטיפול אשר היה מסייע לו להיגמל מהסם והיה אף מסייע למצבו הנפשי המושפע מהתמכרות זו. ואולם, לא ניתן לדעת להתעלם מהתגייסותו להליך הטיפול שהוצע לו ומרצונו הכן להיגמל ולשנות את אורחות חייו כמכור. משכך, אין לומר, לדעתי, שהפרוגנוזה בעניינו של הנאשם היא שלילית בהכרח. כידוע, גמילה מסם מחייבת תהליך קשה ומאתגר. אין מדובר בעניין של מה בכך וכל העוסקים במלאכה יודעים עד כמה קשה היא גמילה מסמים. הנאשם השתלב באשפוזית בקהילה סגורה ומדובר בתקופה קשה של גמילה פיזית מהסם. למרבה הצער, הוא לא סיים תקופה זו, והורחק מהמסגרת הטיפולית בשל קושי בשיתוף פעולה ואיום על איש צוות. מבלי להתערב בשיקול הדעת של אנשי המקצוע באשפוזית ובלי להקל ראש בחומרת התנהגותו של הנאשם, אפשר שמדובר היה בסנקציה חריפה מידי, במיוחד בשל מצבם הייחודי של המטופלים במקום, הסובלים מתחלואה כפולה ועשויים להגיב בשל כך באימפולסיביות. כידוע, בשל הקושי שבהליך הגמילה לא אחת נדרשים מספר ניסיונות עד אשר המכור מצליח לעמוד במשימה הקשה המחייבת שינוי אורחות חיים ודפוסי התנהגות בצד גמילה פיזית של הגוף. במיוחד ידוע לעוסקים במלאכה כי במהלך הדרך לא אחת ישנן "מעידות" שאינן מביאות לקטיעת התהליך אלא להפסקה בת מספר ימים (המכונה "פסק זמן") ולבחינה מחודשת של ההתאמה לאחר מכן. אציין שמתסקיר שירות המבחן עולה שהנאשם סירב לעזוב את המקום לאחר שהודיעו לו על הפסקת התהליך ודומה שיש בכך ללמד שלא היה מדובר באקט שביטא חוסר רצון בהליך, אלא קושי. משכך, אפשר ונכון היה לאפשר לו להמשיך בתהליך לאחר "פסק זמן" ואולם, כאמור, אינני בא להחליף את שיקול דעתם המקצועי של גורמי הטיפול והדברים נאמרו על מנת להצביע על הקושי שבתהליך ועל המסקנות שיש להסיק (ועל אלו שאין להסיק) מהפסקתו.

16. לדידי, קיים קשר ברור בין ביצוע העבירה לבין מצבו הבריאותי-נפשי של הנאשם והתמכרותו לסמים. אזכיר כי באותה תקופה הזמן הנאשם אמבולנס, בתכיפות של כמידי יום, עד שצבר בשל כך חובות של עשרות אלפי ₪ ויש בכך ללמדנו על מצבו הנפשי-רגשי בתקופה זו וביום הרלוונטי. גמילה מסמים וטיפול במצב הנפשי, יביאו אפוא בסבירות גבוהה להפסקת ביצוע עבירות ומכאן החשיבות שבהליך הטיפול. לכך יש להוסיף שאף שירות המבחן התרשם ממאמצי הנאשם לשינוי ולאחר הפסקת ההליך עשה מאמצעים רבים למצוא עבורו מסגרת התואמת את צרכיו ודומה שרק בשל העובדה כי בעת הזו לא נמצאה מסגרת כזו, לא ניתנה המלצה טיפולית-שיקומית בעניינו.

17. במצב דברים זה - של נזקקות טיפולית משמעותית בצד מוטיבציה לשינוי - נותרנו, אפוא, עם שתי אפשרויות לענישה:

18. **האחת**, שליחת הנאשם למאסר מאחורי סורג ובריח. במקרה זה יהיה מדובר במאסר קצר יחסית (בשל נסיבות ביצוע העבירה; מתחם הענישה שקבעתי; ושאר הנסיבות שפורטו לעיל והקשורות במצבו של הנאשם), שלא יביא עמו תועלת לחברה או לנאשם, מלבד השגת תכלית ההלימה. במיוחד לא יהיה בכך לסייע בגמילת הנאשם מסמים. בהקשר זה ראו, בשינויים המחויבים, פסקה 8 לפסק דינו של כב' השופט עמית:

"מקום בו גזר בית המשפט דינו של נאשם למאסר בפועל, יכול הנאשם למצוא תיקונו בהליכי גמילה בבית הסוהר במהלך מאסרו ... בהקשר זה אציין כי נדרשת 'יתרת שירות' כדי לעבור את התהליך, ולכן, שופט הגזר את דינו של נאשם מכור לסמים לשמונה חודשי מאסר בפועל, מתוך הנחה או תקווה כי הלה יעבור גמילה בכלא, לא עשה ולא כלום." (בש"פ 1981/11 מדינת ישראל נ' אשר סויסה (21.3.2011), ההדגשה שלי - י.ט.).

וראו מהעת האחרונה, ע"פ 1777/20 דיאב קבהא נ' מדינת ישראל (24.5.2021):

"שליחתו של דיאב בעת הזו למאסר מאחורי סורג ובריא, עלולה להוריד לטמיון את התהליך הטיפולי שעבר עד כה, את ההתקדמות שחוה, ואף עשויה להטות מחדש אל דרך הפשע.... הותרת העונש המקורי על כנו, תביא ככל הנראה להשמתו של דיאב מאחורי סורג ובריא למשך מספר חודשים לא רב בלבד, בחישוב ניכוי ימי המעצר ואפשרות של שחרור מינהלי וקיצור תקופת המאסר. לעומת זאת, עבודות השירות ימשכו למשך תקופה ארוכה יותר במידה ניכרת. למדנו אפוא, כי ההפחתה בענישה - אינה משמעותית, בעוד שהתועלת הצפויה מן ההפחתה, נוכח המשך ההליך הטיפולי - רבה עד מאוד; "יצא הפסדו בשכרו" (משנה, אבות ה, יא.)."

19. עונש מאסר בכליאה יביא, כך דומה, למצב בו הנאשם לא ישתלב בהליך טיפול, בוודאי שלא בטיפול משמעותי כפי שמתבקש במצבו, הוא לא ישתקם וכוחותיו, הדלים ממילא, עשויים להיפגע ולהיחלש עוד יותר (להשפעותיו השליליות של עונש מאסר ראו דו"ח הוועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים, 2015 (המכונה "דו"ח ועדת דורנר"); כן ראו, בג"צ 1892/14 האגודה לזכויות האדם בישראל ואח' נ' השר לבטחון פנים ואח' (13.6.17), פסקה קכו' לפסק דינו של המשנה לנשיאה רובינשטיין). עונש מאסר בכליאה אף לא יאפשר הטלת צו מבחן (ע"פ 4167/12 אוחנה ואח' נ' מדינת ישראל (17.3.2013), פסקה 15) ומשכך הנאשם יצא מהמאסר בעוד מספר חודשים ללא כל פיקוח על מצבו נפשי וההתמכרות. לתוצאה זו חסרונות רבים בצד יתרונות מועטים.

20. האפשרות העונשית השנייה היא שיקום הנאשם בקהילה תחת צו מבחן. אף אם נדרש בעניינו של הנאשם שיקום במקום סגור, כפי שהעריך שירות המבחן, ושיקום בקהילה אינו אופטימלי, הוא עדיף מלא כלום. בתקופה זו יימצא הנאשם תחת פיקוח שירות המבחן. הוא יידרש לבצע בדיקות שתן, ליטול חלק בשיחות ובקבוצות ואף להימצא במעקב פסיכיאטרי. על היתרונות שבכך אין צורך להרחיב (עפ"ג 26674-12-13 סמירנוב נ' מדינת ישראל (13.1.2014)). ודוק: ייתכן בהחלט שבתקופה זו תמצא לנאשם קהילה סגורה התואמת את צרכיו הייחודיים, ויתכן אף שלאחר שתחלוף תקופת הצינון שנזכרה בתסקיר מיום 20.3.22, ניתן יהיה להשיבו לאשפוזית במרכז לבריאות הנפש בבאר שבע ובכל מקרה, כאמור, בתקופה זו יהיה הוא במעקב ובטיפול. אפשרות זו נראית בעיני עדיפה באופן משמעותי על רקע נסיבות העניין הכוללות.

21. לא התעלמתי מכך שכנגד הנאשם תלוי ועומד מאסר מותנה וכי לצורך הארכתו עלי להימנע מהטלת עונש מאסר ולו על תנאי (סעיף 56 לחוק העונשין). על רקע גבולו התחתון של מתחם הענישה שקבעתי, תוצאה זו אפשרית רק אם אגיע למסקנה שראוי לחרוג לקולה מהמתחם ולהימנע מהטלת עונש מאסר כלל, לרבות מותנה (רע"פ

1441/14 **האבט חמיס נ' מדינת ישראל** (9.12.2014)). כמו כן, לצורך הארכת המאסר המותנה, יש להשתכנע כי לא יהיה צורך להפעילו וזאת "מטעמים שיירשמו". לדידי, התגייסותו של הנאשם להליך הטיפול מעידה על מוטיבציה ורצון אמתי לשינוי אורחות חייו. כפי שפורט לעיל, הנאשם עשה מאמצים להשתלב בהליך טיפולי ארוך אך הדבר נקטע בשל סילוקו מהמקום. אף לאחר מכן הוא הביע רצון להשתלב בהליך הטיפול במקום אחר, אך בשל מגבלותיו הדבר לא התאפשר. לא מן הנמנע שלו היה נמצא מקום אחר עבורו, הייתה מתבקשת דחייה נוספת והנאשם היה יכול להוכיח את עצמו. לדעתי, מדובר בשעת רצון שיש לנצלה, ועל רקע מוטיבציה זו ויתר הנסיבות שפורטו לעיל, נכון לקבוע שהוכחו סיכויי שיקום המצדיקים חריגה ממתחם הענישה. בעניין זה נקבע לא אחת כי "על קיומו של פוטנציאל זה, ניתן ללמוד, בין היתר, מעברו של הנאשם; משיתוף הפעולה שלו עם רשויות החוק ועם שירות המבחן; ומקיומה של תמיכה והתגייסות משפחתית לצידו של הנאשם." (רע"פ 7683/13 **דוד פרלמן נ' מדינת ישראל** (23.2.2014)).

22. לדידי, ניתן במקרה זה להגיע למסקנה בדבר סיכויי שיקום המצדיקים הארכת התנאי. מאז ביצוע העבירות לא נפתחו נגד הנאשם תיקים חדשים. מהתסקירים עולה שההליך הפלילי מהווה עבורו גורם מרתיע וכך גם החשש מפני עונש מאסר. הוא מצוי בזוגיות מזה מספר שנים. בת זוגו הגיעה עמו לדיונים, היא תומכת בו ורוצה לסייע בשיקומו וכך גם התרשם שירות המבחן. הנאשם מגלה רצון להיגמל מהסמים, הוא עשה ניסיון אשר אמנם לא צלח ואולם כי שצוין לעיל, נראה שאין עדין לומר נואש ממנו. לאור כך, ובשים לב לנתוניו הקשים של הנאשם, ראוי לדעתי להעדיף את שיקולי השיקום על פני ההלימה. תמיכה בהליך שיקומו של הנאשם תניב תוצאה חיובית לא רק עבורו אלא גם עבור החברה כולה (ע"פ 4944/15 **חסדי חן שרעבי ואח' נ' מדינת ישראל** (4.2.2016); ע"פ 779/15 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (12.4.2015)). אציין עוד שלצורך הימנעות מהטלת מאסר מותנה, מידת החריגה אינה משמעותית ואף בכך ראיתי שיקול להעדיף אפשרות זו.

23. טרם סיום אדגיש כי אפשר ועונש מאסר קצר בעבודות שירות, בצד צו מבחן, היה הולם נכונה את נתוני המקרה, בעיקר בשל עברו הפלילי של הנאשם והעובדה שלחובתו מאסר מותנה בר הפעלה. עונש זה היה מהווה ענישה מוחשית משמעותית, בצד מתן הזדמנות לעבור הליך טיפולי. ההגנה טענה שהנאשם אינו כשיר לעבודות שירות והערכה זו נכונה לדעתי, בשל המצב הנפשי והשימוש (בשלב זה) בסמים. העובדה שהנאשם אינו כשיר לבצע עבודות שירות, בשילוב סיכויי השיקום עליהם עמדתי לעיל, תומכת אף היא במסקנה שלא הורות על הפעלת המאסר המותנה והכל מתוך הבנה שראוי "להקפיד על כך שהבחירה בעונש לא תפגע באופן ממשי בסיכויי השיקום" (ע"פ 6637/17 **אליזבט קרינדל נ' מדינת ישראל** (18.4.2018)). החלופה האחרת - הטלת מאסר בכליאה רק בשל חוסר יכולת לבצע עבודות שירות, אינה ראויה בעיני, ככלל, ובעיקר במקרה זה (ראו: ע"פ 1/09 **אסרף נ' מדינת ישראל** (17.3.2010); ראו גם: ע"פ 2383/16 **קאעוד תמימי חמזה נ' מדינת ישראל** (2.1.2017)). היא מחמירה יתר על המידה וחשוב יותר, היא תסכל את סיכויי השיקום (לחריגה משיקולים רפואיים ראו: ע"פ 79535-01-19 **ואכד נ' מדינת ישראל** (14.3.2019); כב' הנשיא שפירא; ולחריגה משיקולי צדק המבוססים על מצב נפשי, ראו: ע"פ 853-05-18 **אשבל נ' מדינת ישראל** (23.5.2019)).

24. דוק: אין צורך להסביר שהארכת המאסר המותנה בצד צו מבחן אינה מביאה לסיום ההליך, אלא דווקא להיפך. הנאשם יוצא לדרך קשה ואם לא ישתף פעולה עם שירות המבחן, ובוודאי אם יעבור עבירה נוספת, הוא ישוב לבית המשפט וייענש במלוא חומרת הדין, לרבות האפשרות להפעיל את המאסר המותנה. אני ער לכך ששירות המבחן לא המליץ על צו מבחן ואולם, חרף זאת סברתי שראוי לתת לנאשם הזדמנות להוכיח את רצונו בשינוי וכפי שתואר לעיל

בהרחבה, ראיתי באפשרות זו כעדיפה על פני עונש מאסר קצר אשר חסרונותיו במקרה זה עולים על יתרונותיו.

25. סיכומי של דבר, לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים, הן לחומרה והן לקולה, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. אני מורה על חידוש המאסר המותנה בן 5 חודשים מת"פ 22779-02-17 (מחוזי חיפה) מיום 7.9.2017, וזאת למשך שנתיים.

ב. **אני מעמיד את הנאשם בפיקוח שירות המבחן למשך 18 חודשים.** הוסבר לנאשם שעליו לקיים את הוראות שירות המבחן וכי הפרה של צו הפיקוח עלולה להוביל להפקעתו ולהטלת עונשים נוספים. **במסגרת צו המבחן אני מחייב את הנאשם להמשיך בטיפול פסיכיאטרי כפי שיורו רופאיו ושירות המבחן מתבקש לפקח על נושא זה ולדווח במקרה של שינוי לרעה במצבו הנפשי או הפסקת טיפול. כן אני מחייב את הנאשם להימצא בתכנית גמילה מסמים כפי שיקבע שירות המבחן ולעבור בדיקות שתן.**

ג. אני מחייב את הנאשם בפיצוי המתלונן, ע"ת 1 בסך 1,500 ₪. הסכום ישולם ב-5 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 10.5.22 ובכל 10 לחודש שלאחריו. המאשימה תמציא בתוך 14 יום למזכירות את פרטי המתלונן ותביא את גזר הדין לידיעתו.

הודעה זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים.

המזכירות תשלח את גזר הדין לשירות המבחן.

ניתן היום, ב' ניסן תשפ"ב, 03 אפריל 2022, במעמד הצדדים.